

**Mál nr. 325/2020****M og  
V vegna réttaraðstoðartryggingar heimilstryggingar****Ágreiningur um hvort bótaskylda úr réttaraðstoðartryggingu M hjá V sé til staðar.****Gögn.**

Málskot dags. 28.09.2020 ásamt fylgiskjölum 1-6.

Bréf V dags. 21.10.2020 ásamt fylgiskjali.

**Málsatvik.**

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að á árinu 2001 hafi M veitt X lánsveð í fasteign sinni vegna lántöku hans í tengslum við fyrirhuguð fasteignakaup. X hafi hins vegar ekki staðið við greiðslur af láninu og vegna ítrekaðra vanskila hans hafi, hinn 9. febrúar 2004, og aftur hinn 30. júlí 2009, verið gerðar breytingar á afborgunarskilmálum umrædds skuldabréfs. Lánið hafi verið gjaldfellt vegna vanskila hinn 27. nóvember 2003, 22. júlí 2008, 27. mars 2009 og að lokum í september 2019. Frá árinu 2011 hafi M séð sig knúin til að greiða af láninu til að fyrirbyggja frekari kostnað vegna þess. Þau hafi að lokum greitt eftirstöðvar lánsins í kjölfar gjaldfellingar þess hinn 25. nóvember 2019. Vegna þessa hafi X verið send greiðsluáskorun sem hann hafi mótttekið hinn 28. maí 2020 en engin viðbrögð hafi borist við henni. Hafi þau því stefnt X fyrir dóm.

Á grundvelli ofangreinds krefjast M bóta úr réttaraðstoðartryggingu sem er hluti heimilis- og fjölskylduþryggingar þeirra hjá V en V hefur hafnað kröfunni á grundvelli þess að ágreiningur málsins hafi komið upp áður en réttaraðstoðartryggingin gekk í gildi.

Í málskoti er rakið að M hafi verið með réttaraðstoðartryggingu hjá öðru váttryggingafélagi frá 1. janúar 2004 til 1. janúar 2007 og aftur frá 1. júlí 2008 til 1. júlí 2013, en eftir það hafi þau verið með réttaraðstoðartryggingu hjá V. Af fjárhæð þeirri sem M hafi stefnt X til greiðslu á hafi 83% fallið til eftir að þau fluttu viðskipti sín til V. Verði að líta svo á að váttryggingaratburður hafi að því er þann hluta varði átt sér stað eftir það tímamark. Þá hafi lánið verið gjaldfellt í kjölfar vangoldinnar afborgunar hinn 5. september 2019 og M í kjölfar þess greitt upp eftirstöðvar þess hinn 25. nóvember 2019. Hafi ágreiningur aðila þar með skapast eftir það tímamark, enda hafi það verið þá sem endanleg tjónsfjárhæð varð ljós. Þá segi í skilmálum viðeigandi váttryggingar að hafi váttryggður haft sams konar váttryggingu hjá öðru félagi verði hún metin honum til góða, og ljóst sé að M hafi verið með váttryggingarvernd allan þann tíma frá því að sú röð atvika sem leiddi til endanlegs tjóns þeirra hófst.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að afborganir lánsins hafi mjög fljótt farið í vanskil, og frá og með júnímánuði 2003 hafi M reglulega borist tilkynningar um vanskil, gjaldfellingu og innheimtuaðgerðir. Því hafi ágreiningur milli aðila komið upp fljótlega eftir að vanskil hófust, en M hafi reynt, með takmörkuðum árangri, að fá X til að standa við skuldbindingar sínar. Ágreiningur aðila hafi því komið til löngu, eða um áratug, áður en váttrygging M hjá V tók gildi. Það hvenær M innti tiltekna fjárhæðir af hendi breyti engu í því samhengi. Í gr. 7.1 viðeigandi skilmála komi fram að hægt sé að óska eftir réttaraðstoð ef váttryggingin er í gildi þegar ágreiningur kemur upp og hafi þá verið í gildi í að minnsta kosti tvö samliggjandi ár. Því skilyrði sé ekki fullnægt og er kröfu M því hafnað.

**Álit.**

Af málátilbúnaði aðila má ráða að ágreiningur þeirra varði einungis tímamark það sem miða beri við að ágreiningur hafi komið upp og verður því leyst úr málinu á þeim grundvelli. Óumdeilt er að hinn 19. nóvember 2001 undirritaði X veðskuldabréf, sem tryggt var með veði í fasteign M. Jafnframt virðist óumdeilt að fljótlega hafi komið til vanskila X, þó að M hafi fyrst innt af hendi greiðslu vegna umrædds láns hinn 9. september 2011, að því er ráða má af stefnu sem liggur fyrir nefndinni. Þrátt fyrir það liggur ekki fyrir að ágreiningur hafi beinlínis verið með aðilum, og verður hann ekki talinn hafa stofnast við það eitt að afborganir lánsins hafi fallið í vanskil. Þannig liggur afstaða X til kröfunnar ekki fyrir og verður ekki séð að ágreiningur hafi verið um hana áður en stefna var gefin út,

og liggur ekki annað fyrir en að vanskil hans sé að rekja til skorts á greiðslugetu. Verður því ekki litið svo á að ágreiningur hafi í raun verið kominn upp fyrr en eftir að stefna í málinu var gefin út, hinn 12. júní 2020, eða í fyrsta lagi eftir að greiðsluáskorun var send í maímánuði sama ár. Í gr. 7.1 viðeigandi váttryggingarskilmála segir að hægt sé að óska eftir réttaraðstoð ef váttryggingin er í gildi þegar ágreiningur kemur upp og að hún hafi þá verið í gildi í að minnsta kosti tvö samliggjandi ár. Váttryggingin þurfi ekki að hafa verið hjá félaginu allan tímann, ef váttryggður hefur haft sams konar váttryggingu hjá öðru félagi fái hann þá váttryggingu reiknaða sér til góða. Óumdeilt er í málinu að M hafa haft sams konar váttryggingu í gildi óslitið frá 1. júlí 2008, og er því samkvæmt framansögðu ljóst að váttrygging var í gildi þegar ágreiningur þeirra við X kom upp.

Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni verður því fallist á kröfu M um bótageiðslu úr réttaraðstoðartryggingu heimilistryggingar sinnar.

**Niðurstaða.**

M eiga rétt á bótum úr réttaraðstoðartryggingu heimilistryggingar sinnar hjá V.

Reykjavík 10. nóvember 2020

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.